

Problema 1. Numerele naturale m și n sunt prime între ele. Demonstrați că există $k \in \mathbb{N}^*$ astfel încât $n \mid m^k - 1$.

Soluție: Considerăm numerele m^1, m^2, \dots, m^n . Dacă unul dintre ele dă restul 1 la împărțirea la n , atunci problema este rezolvată. Dacă nu, conform principiului lui Dirichlet, două din aceste numere au același rest modulo n ; fie acestea m^i și m^j , cu $i > j$. Deci

$$m^i \equiv m^j \pmod{n} \Rightarrow n \mid m^i - m^j = m^j (m^{i-j} - 1).$$

Cum m și n sunt prime între ele, din ultima relație rezultă că $n \mid m^{i-j} - 1$.

Problema 2. Fie p și q numere naturale astfel încât

$$\frac{p}{q} = 1 - \frac{1}{2} + \frac{1}{3} - \dots + \frac{1}{1319}.$$

Demonstrați că numărul p se divide la 1979.

Soluție: Avem

$$\begin{aligned} \frac{p}{q} &= 1 - \frac{1}{2} + \frac{1}{3} - \dots + \frac{1}{1319} = 1 + \frac{1}{2} + \frac{1}{3} + \dots + \frac{1}{1319} - 2 \left(\frac{1}{2} + \frac{1}{4} + \dots + \frac{1}{1318} \right) = \\ &= 1 + \frac{1}{2} + \frac{1}{3} + \dots + \frac{1}{1319} - \left(1 + \frac{1}{2} + \frac{1}{3} + \dots + \frac{1}{659} \right) = \\ &= \frac{1}{660} + \frac{1}{661} + \dots + \frac{1}{1319} = \left(\frac{1}{660} + \frac{1}{1319} \right) + \left(\frac{1}{661} + \frac{1}{1318} \right) + \dots + \left(\frac{1}{989} + \frac{1}{990} \right) = \\ &= \frac{1979}{660 \cdot 1319} + \frac{1979}{661 \cdot 1318} + \dots + \frac{1979}{989 \cdot 990}. \end{aligned}$$

Evident că, aducând fracțiile la numitor comun, numărătorul se va divide la 1979. Numitorul, fiind produs de numere mai mici ca 1979, nu se poate divide la 1979, care este prim. Prin urmare $1979 \mid p$.

Problema 3. Fie $ABCD$ un trapez și M, N mijloacele laturilor neparalele AB , respectiv CD . Perpendicularele duse din punctele M și N pe diagonalele AC și respectiv BD se intersectează în punctul P . Arătați că $PA = PD$.

Olimpiadă Moscova, 2011

Soluție: Fie Q mijlocul bazei AD . Atunci MQ și NQ sunt linii mijlocii în triunghiurile ABD și respectiv ADC , deci $MQ \parallel BD$ și $NQ \parallel AC$. Rezultă de

aici că $MP \perp NQ$ și $NP \perp MQ$, adică P este ortocentrul triunghiului MNQ . Prin urmare obținem că $PQ \perp MN$ și cum $MN \parallel AD$ va rezulta $PQ \perp AD$. Cum Q este mijlocul lui AD concluzionăm că PQ este mediatoarea bazei AD . Așadar $PA = PD$.

Problema 4. Fie A și B două submulțimi ale mulțimii $\{1, 2, \dots, 64\}$ astfel încât:

- A și B au câte 16 elemente,
- toate elementele lui A sunt numere pare,
- toate elementele lui B sunt numere impare,
- suma elementelor lui A este egală cu suma elementelor lui B .

Demonstrați că în mulțimea $A \cup B$ există două elemente cu suma 65.

Turneul Orașelor, 2007

Soluție:

Să presupunem că ar exista două mulțimi A și B care îndeplinesc condițiile din enunț, dar a căror reuniune nu conține două elemente cu suma 65.

Să grupăm elementele mulțimii $\{1, 2, \dots, 64\}$ în perechi de forma $(i, 65 - i)$. Atunci $A \cup B$ nu are voie să conțină două numere care fac parte din aceeași pereche. Astfel, dacă $A = \{a_1, a_2, \dots, a_{16}\}$, (unde $1 \leq a_k \leq 64$ sunt numere pare) atunci B nu are voie să conțină niciunul din numerele $65 - a_1, 65 - a_2, \dots, 65 - a_{16}$. Acestea sunt 16 numere impare din mulțimea $I = \{1, 3, 5, \dots, 63\}$, prin urmare mulțimea B trebuie să conțină exact celelalte 16 elemente ale mulțimii I . Atunci suma elementelor mulțimii A este $a_1 + a_2 + \dots + a_{16}$, iar suma elementelor mulțimii B este $(1 + 3 + 5 + \dots + 63) - [(65 - a_1) + (65 - a_2) + \dots + (65 - a_{16})] = 32^2 - 65 \cdot 16 + (a_1 + a_2 + \dots + a_{16}) = a_1 + a_2 + \dots + a_{16} - 16$, așadar diferită de suma elementelor mulțimii A , contradicție.